

WEBINARIUM

24.01.2019

godz. 17:30

JAK PRZEPROWADZIĆ LEKCJĘ O
PRZECIWDZIAŁANIU MOWIE NIENAWIŚCI

Webinarium organizowane jest przez Centrum Edukacji Obywatelskiej.

www.ceo.org.pl

PLAN SPOTKANIA:

1. WPROWADZENIE
2. ĆWICZENIA I JAK JE PRZEPROWADZIĆ W KLASIE
3. PODSUMOWANIE
4. MATERIAŁY DO POLECENIA
5. CZAS NA PYTANIA

WPROWADZENIE

Definicja mowy nienawiści wg Rady Europy

Mowa nienawiści obejmuje wszelkie formy wypowiedzi, które szerzą, propagują czy usprawiedliwiają nienawiść rasową, ksenofobię, antysemityzm oraz inne formy nienawiści bazujące na nietolerancji m.in.: nietolerancję wyrażającą się w agresywnym nacjonalizmie i etnocentryzmie, dyskryminację i wrogość wobec mniejszości, imigrantów i ludzi o imigranckim pochodzeniu.

WPROWADZENIE

Ze strony organizacji HejtStop

Mowa nienawiści to wszelkie wypowiedzi, które szerzą lub usprawiedliwiają nienawiść bazującą na nietolerancji względem poszczególnych osób i całych grup ludzi z powodu ich cech nabytych lub wrodzonych.

WPROWADZENIE

The infographic features a central yellow background with a large white speech bubble containing the title 'MOWA NIENAWIŚCI A HEJT'. To the left, a white speech bubble contains a definition of hate speech, accompanied by a line drawing of two women in traditional Islamic attire. To the right, another white speech bubble contains a definition of bullying, accompanied by a line drawing of a man and a woman. The background is decorated with stylized white and yellow shapes.

MOWA NIENAWIŚCI A HEJT

Mowa Nienawiści
obrażanie i wyzywanie
ze względu na konkretne
cechy tożsamości
np. płeć, przynależność
etniczną, rasę, wiek itd.

HEJT
obrażanie, wyzywanie,
naśmiewanie się z kogoś
używając negatywnych
treści, sformułowań itd.

WPROWADZENIE

mowa nienawiści

propagują

nienawiść rasowa

ksenofobia

antysemityzm

nietolerancja

agresywny nacjonalizm

etnocentryzm

dyskryminacja

mniejszości

imigranci

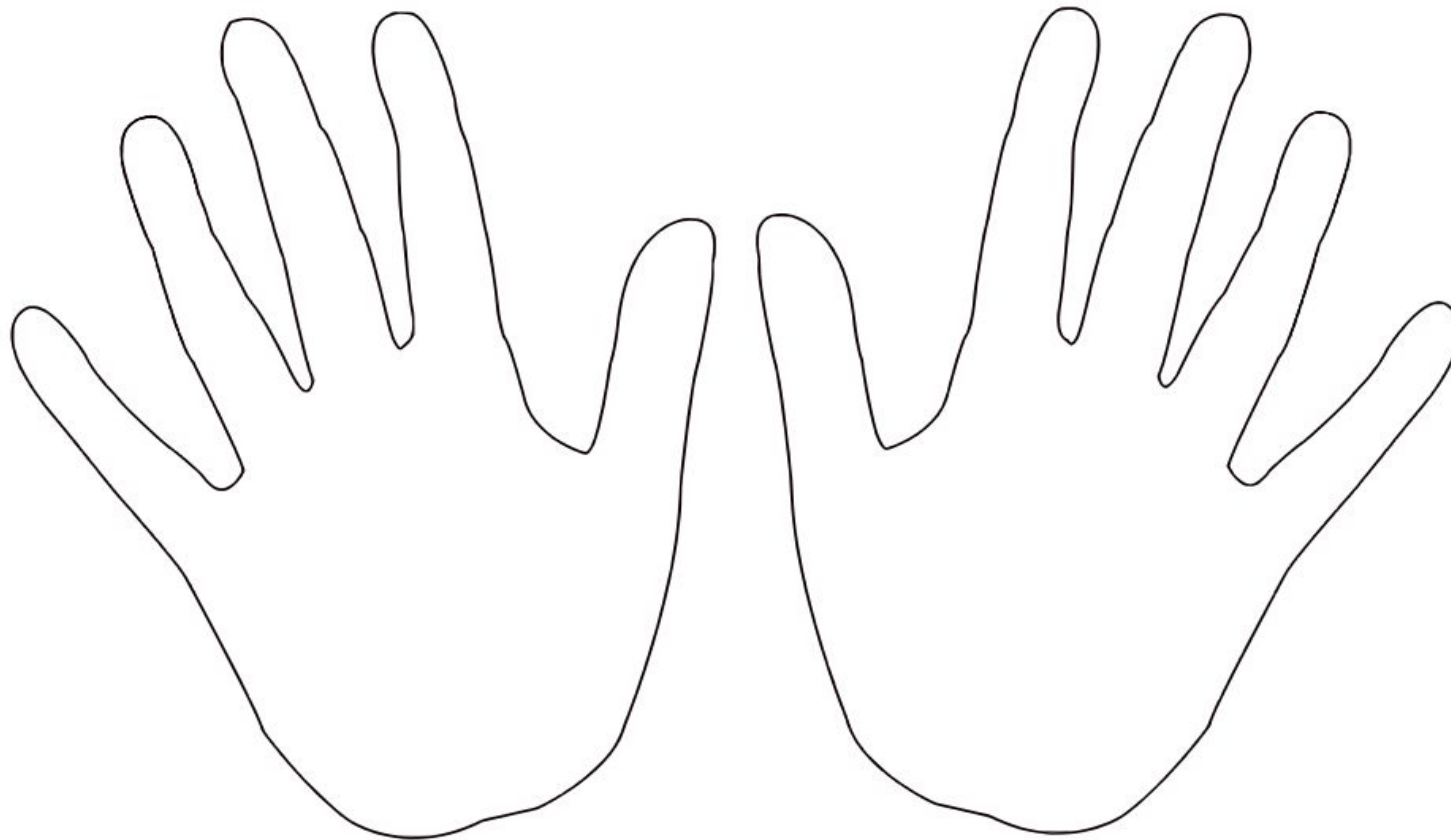
tożsamość

ludzie o imigranckim pochodzeniu

cechy nabyte i wrodzone

ĆWICZENIE 1 - TOŻSAMOŚĆ

Wpisz do 5 wolnych pól – palców- grupy z jakimi się utożsamiasz?

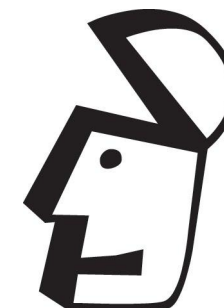
ĆWICZENIE 1 - TOŻSAMOŚĆ

Czytamy kategorie i prosimy o wstawanie lub podnoszenie rąk.

My zrobimy sobie to w formie ANKIETY:

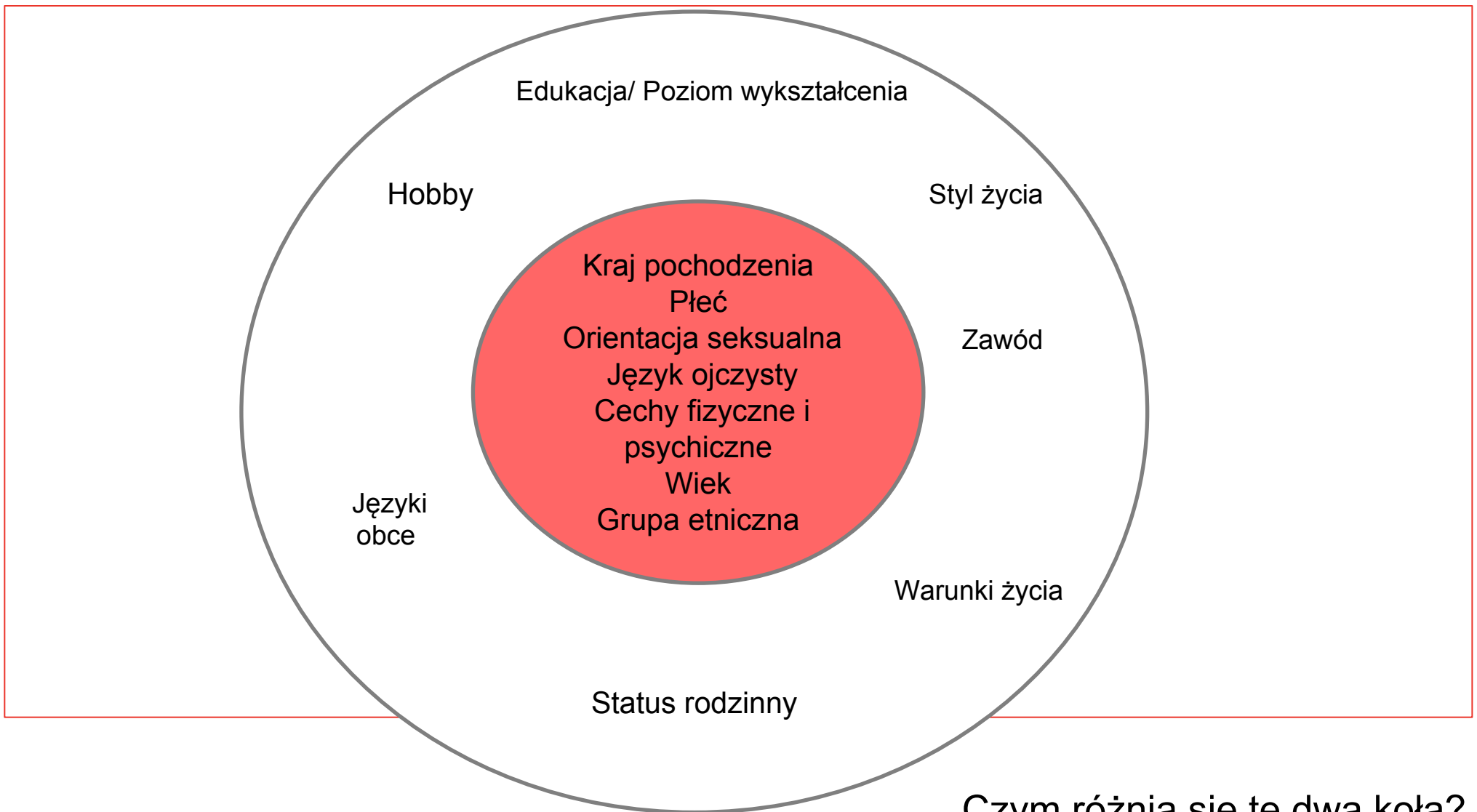
płeć, pochodzenie/narodowość, religia, zawód, wiek, hobby, rodzina, przyjaciele, szkoła, miejsce, poglądy polityczne, język, orientacja polityczna, sposób odżywiania

Rozmawiamy z uczniami jakich może kategorii zabrakło?
Następnie pytamy jak się czuli w tym ćwiczeniu?

ĆWICZENIE 1- PODSUMOWANIE

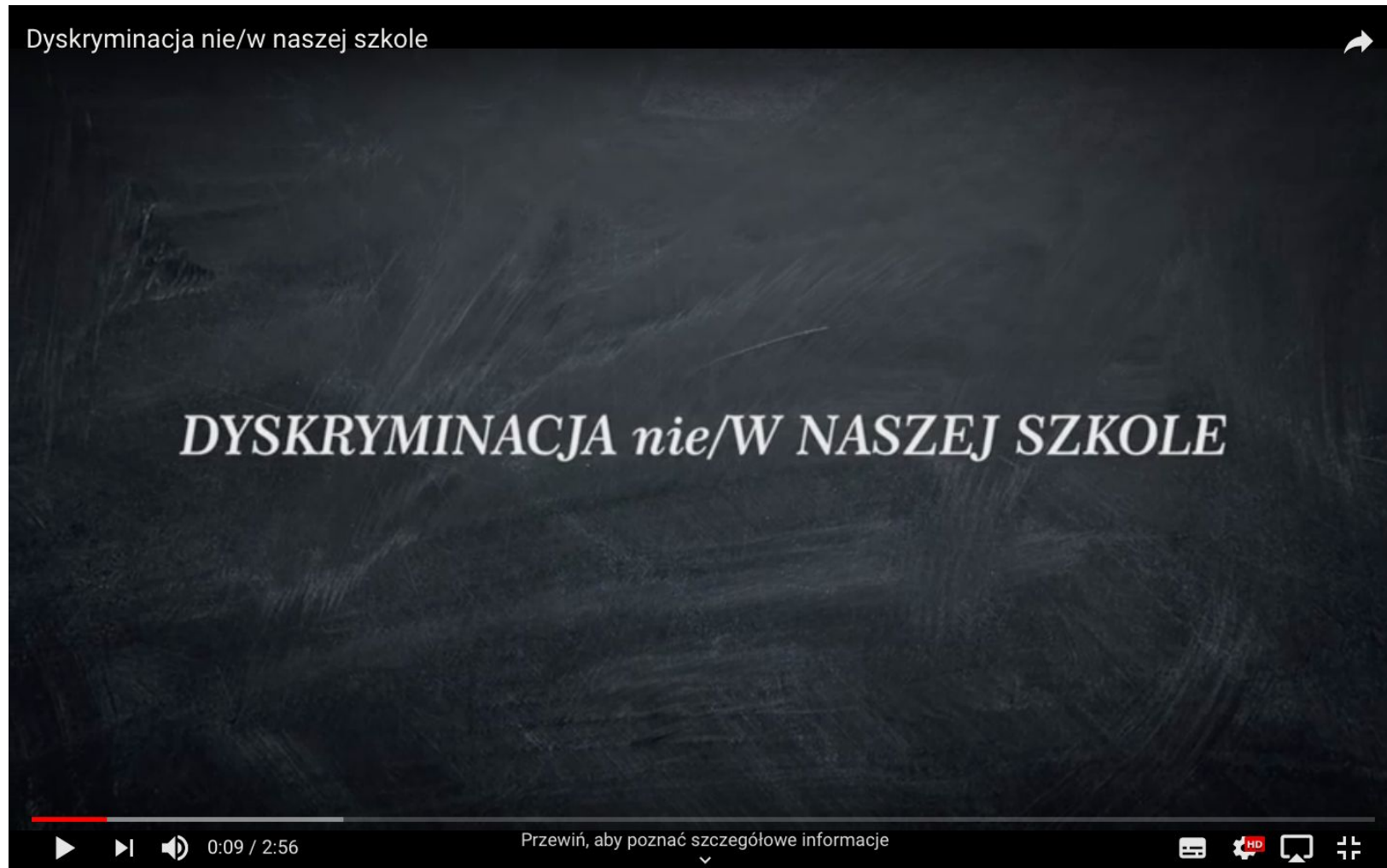
Koło różnorodności wg. Marylin Loden i Judy Rosner

Czym różnią się te dwa koła?

ĆWICZENIE 2 - DYSKRYMINACJA

OGLĄDAMY FILM Z UCZNIAMI I
UCZENICAMI

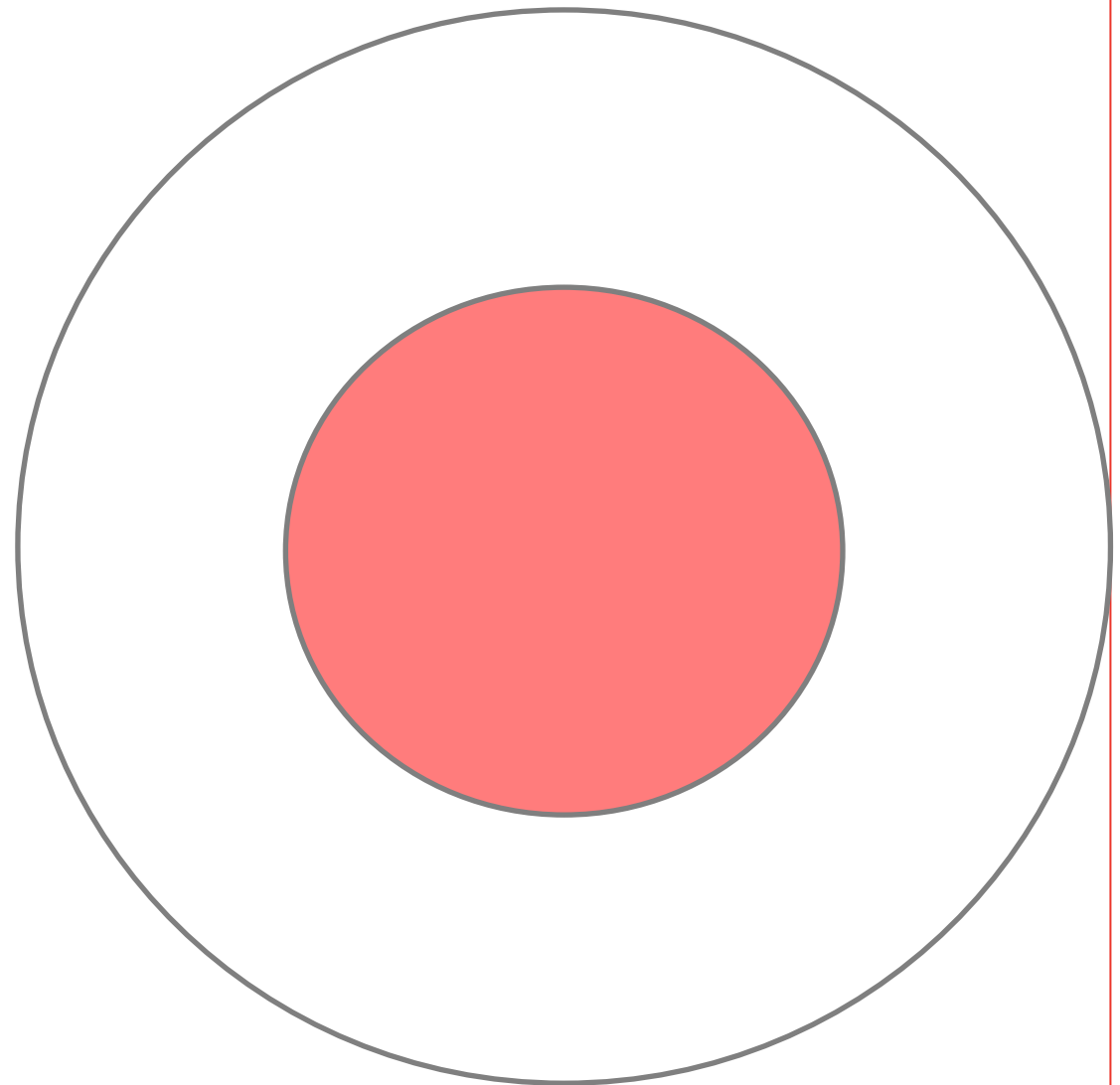

ĆWICZENIE 2 - DYSKRYMINACJA

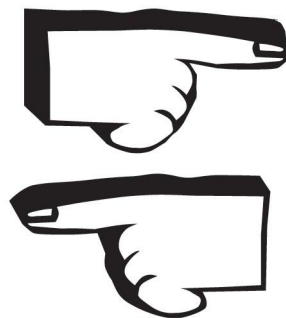
PROSIMY O WYMIENIENIE CECH, O
KTÓRYCH MÓWILI BOHATEROWIE
FILMU

RYSUJEMY DWA KOŁA I
WPISUJEMY TE CECHY W KOŁA

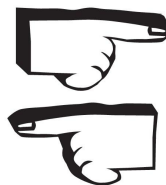
Dobry punkt do dyskusji i odwołania się do
doświadczeń uczniów i uczennic: czy oni
kiedyś doświadczyli dyskryminacji?

ĆWICZENIE 3 - LINIA RÓŻNYCH OPINII

ĆWICZENIE 3 - LINIA RÓŻNYCH OPINII

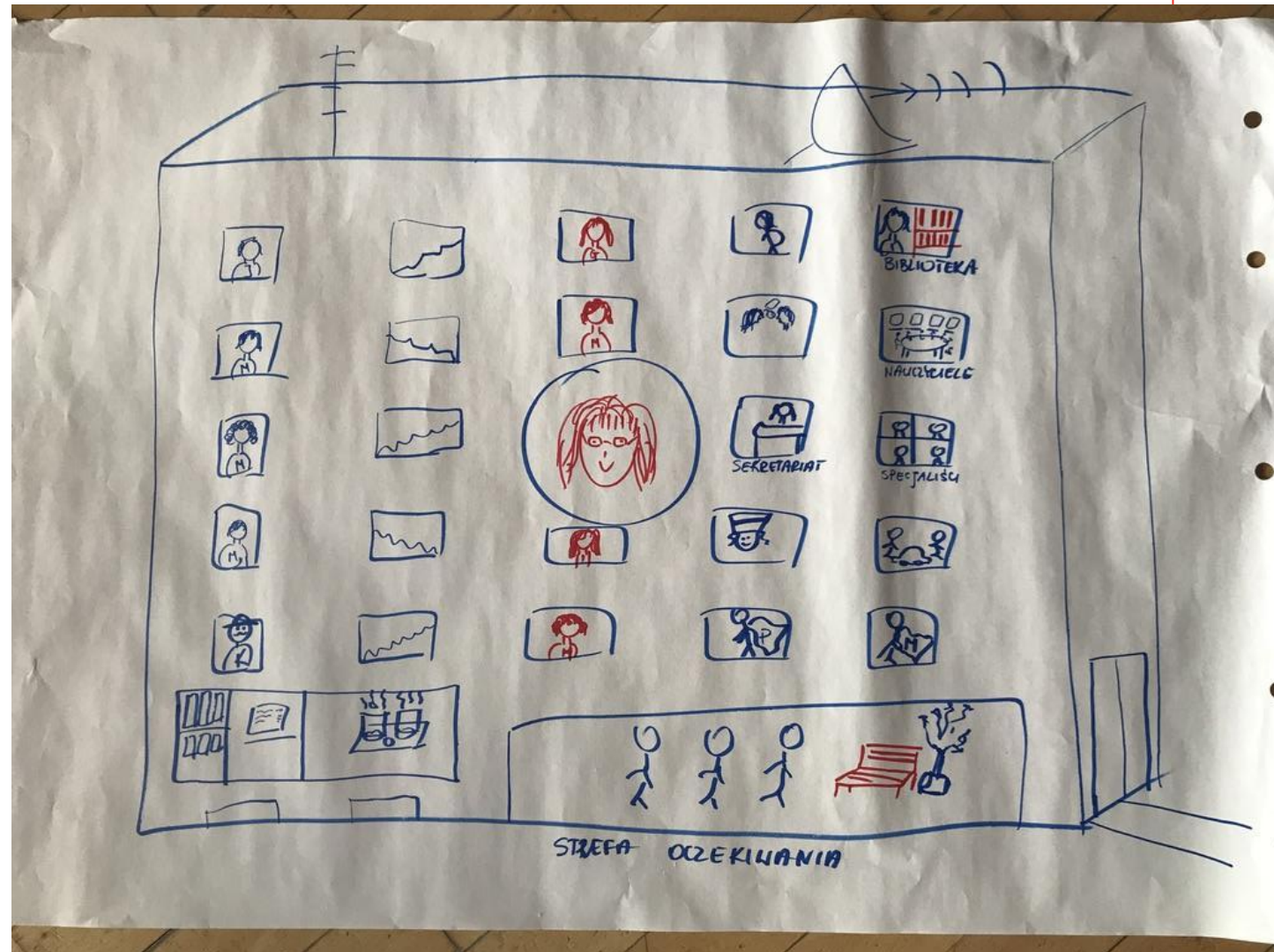
PYTANIA:

1. ZAWSZE POWINNIŚMY BYĆ DLA SIEBIE MILI?
2. NAJLEPIEJ GDY WSZYSCY SIĘ ZE SOBĄ ZGADZAJĄ?
3. W SZKOLE AKCEPTUJEMY WSZYSTKO/ WSZYSTKICH?
4. W INTERNECIE MOŻNA POZWOLIĆ SOBIE NA WIĘCEJ?
5. WSZYSTKIE TREŚCI W MEDIACH I INTERNECIE POWINNY BYĆ CENZUROWANE?
6. BYŁEM HETOWANY? BYŁAM HEJTOWANA?
7. HEJTOWAŁEM? HAEJTOWAŁAM?
8.

ĆWICZENIE 4 - MECHANIZMY MIĘDZYGRUPOWE

BAZUJĄC NA POPRZEDNIM
ĆWICZENIU- ROZMOWIE O
RÓŻNICACH I RÓŻNYCH OPINIACH
PRZECHODZIMY DO CZĘŚCI O TYM
KTO DECYDUJE CO JEST
„NORMALNE”, „DOBRE”, I JAK
POSTRZEGAMY INNYCH.

DZIELIMY NA GRUPY I PROSIMY O
NARYSOWANIE PRZEZ UCZNIÓW
SZKOŁY: BUDYNKU + OSÓB + GRUP.

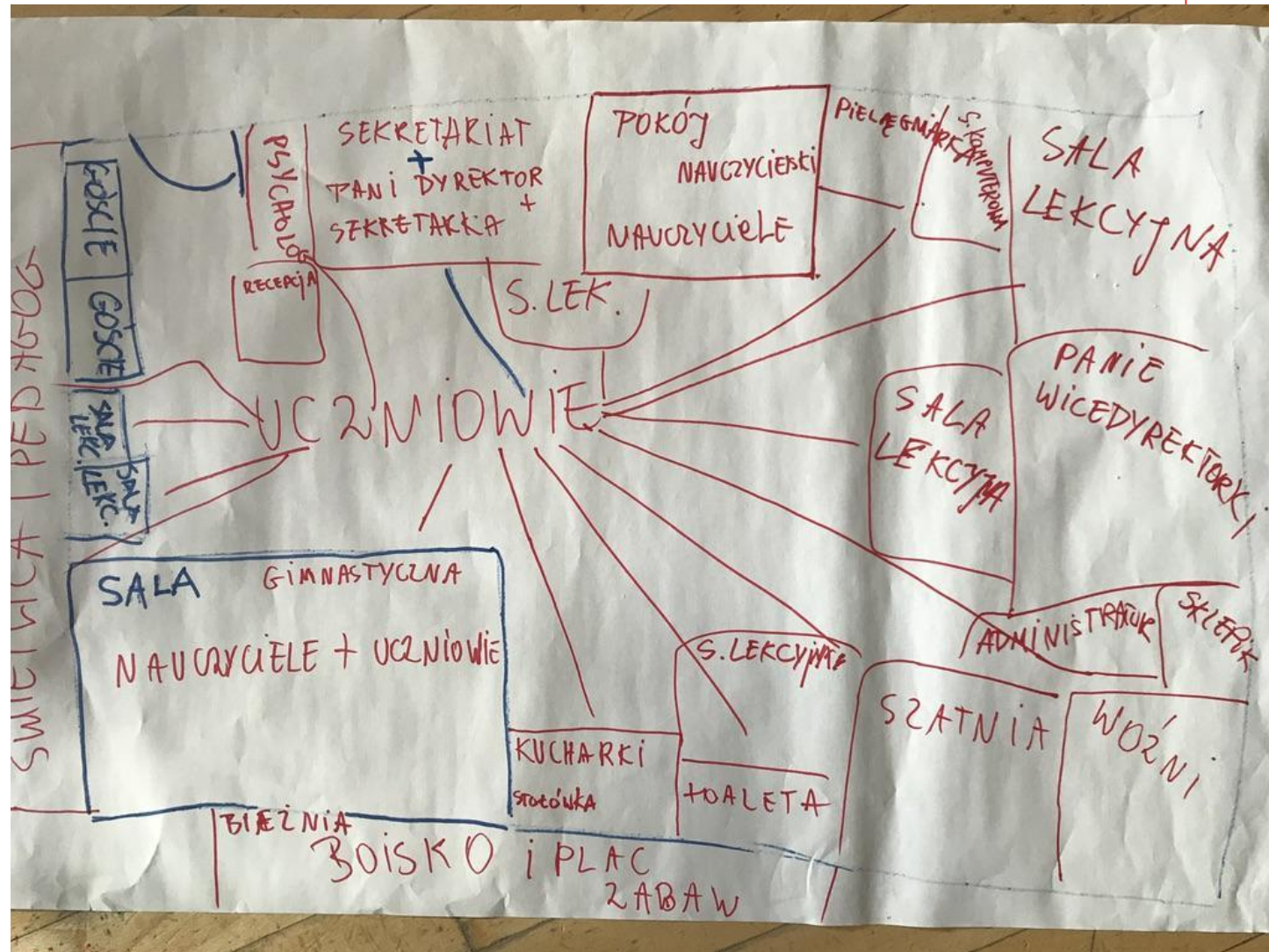

ĆWICZENIE 4 - MECHANIZMY MIĘDZYGRUPOWE

OGLĄDAJĄC RYSUNKI
ZADAJEMY PYTANIA:

KTO JEST W CENTRUM
RYSUNKU?

DLACZEGO NARYSOWALI
TAKI UKŁAD?

ĆWICZENIE 4 - MECHANIZMY MIĘDZYGRUPOWE

OGLĄDAJĄC RYSUNKI ZADAJEMY
PYTANIA:

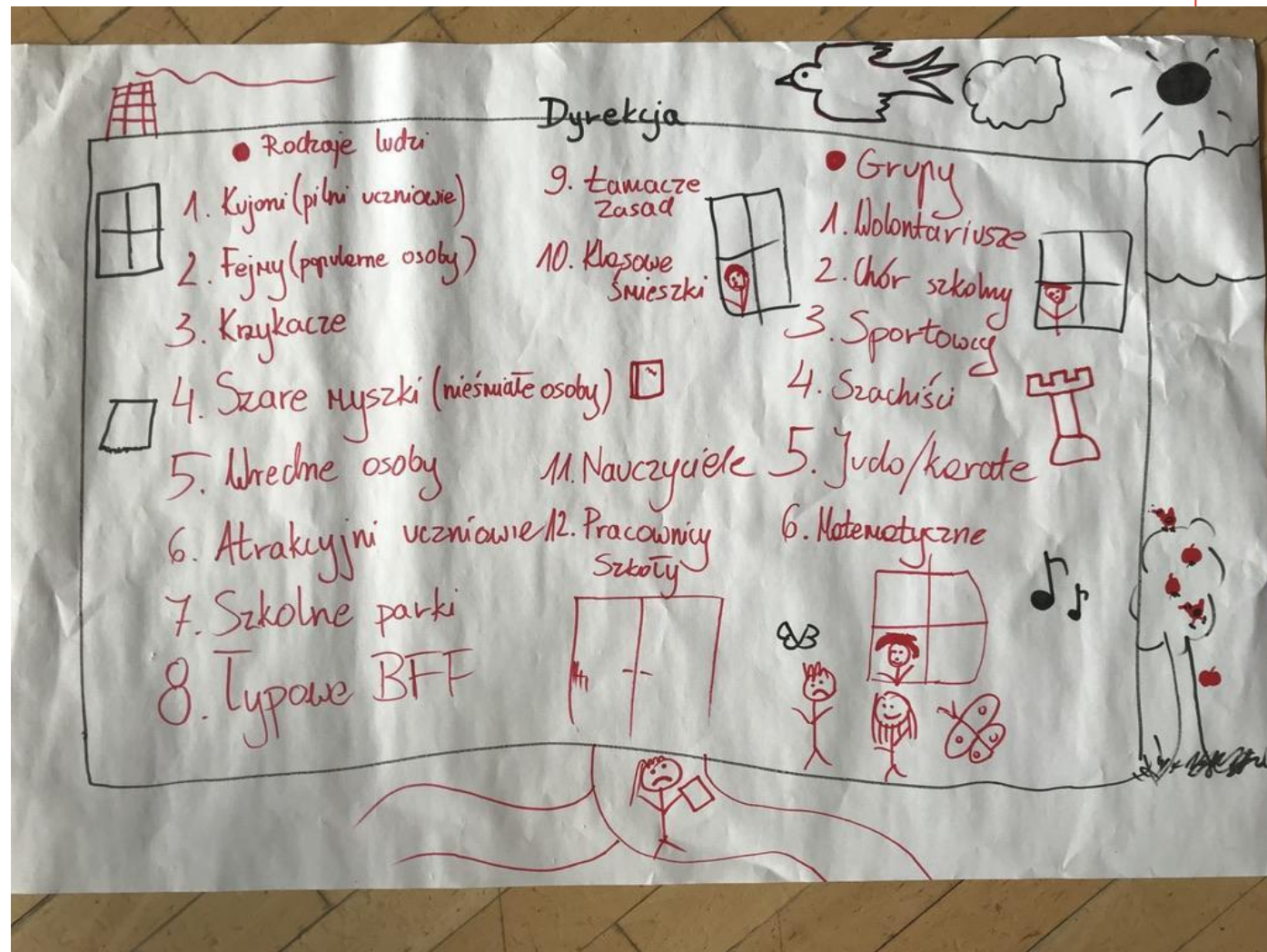
JAKIE SĄ GRUPY?

KTÓRYCH GRUP JEST WIĘCEJ?

KTO PODEJMUJE DECYZJE?

JAKICH GRUP W SZKOLE NIE MA?
– DLACZEGO ?

JAKIE SĄ PRZESZKODY DLACZEGO
NIE MA TYCH OSÓB?

ĆWICZENIE 5 - MECHANIZMY MIĘDZYGRUPOWE

teoria tożsamości społecznej Tajfela i Turnera z 1979 roku.

My	Oni
Przypisujemy pozytywne cechy Podnosimy sobie samoocenę, zadowolenie Widzimy zróżnicowanie Zmniejszanie znaczenia negatywnych zachowań	Przypisujemy negatywne cechy Widzimy jednorodnie Obniżamy wartość innej grup Uwypuklamy negatywne zachowania

ĆWICZENIE 4 - MNIEJSZOŚĆ- WIĘKSZOŚĆ

ZADAJ UCZNIOM PYTANIE CZYM JEST WIEKSZOŚĆ I MIEJSZOŚĆ NIE W MATEMATYCZNYM UJĘCIU, ALE SPOŁECZNYM?

WIĘKSZOŚĆ

- Nie odnosi się do liczebności grupy, ale do jej sposobu funkcjonowania
- Posiada więcej władzy, wpływu
- Wyższy status społeczny
- Dominująca
- Uprzywilejowana
- Posiada kontrolę i wpływ
- Decyzyjność

MNIEJSZOŚĆ

- Nie odnosi się do liczebności grupy, ale do jej sposobu funkcjonowania
- Posiada mniej władzy, wpływu
- Niższy status społeczny
- Podporządkowana
- Niska reprezentacja i wpływ
- Marginalizowana
- Narażona na etykietowanie, stygmatyzowanie, gorsze traktowanie

ĆWICZENIE 4 - MNIEJSZOŚĆ- WIĘKSZOŚĆ

JAKIE ZNACIE GRUPY WIĘKSZOŚCIOWE I MNIEJSZOŚCIOWE?

Grupy większościowe

katolicy i katoliczki
biali, białe
Polki, Polacy
osoby polskojęzyczne
osoby jedzące mięso
osoby sprawne ruchowo
osoby heteroseksualne

Grupy mniejszościowe

przedstawiciele i przedstawicielki
wyznań innych niż katolickie
osoby o innym niż biały kolor skóry
osoby o narodowości innej niż polska
osoby nieznające języka polskiego
wegetarianie/wegetarianki,
weganie/weganki itd.
osoby z niepełnosprawnościami
ruchowymi
osoby homoseksualne

PODSUMOWANIE

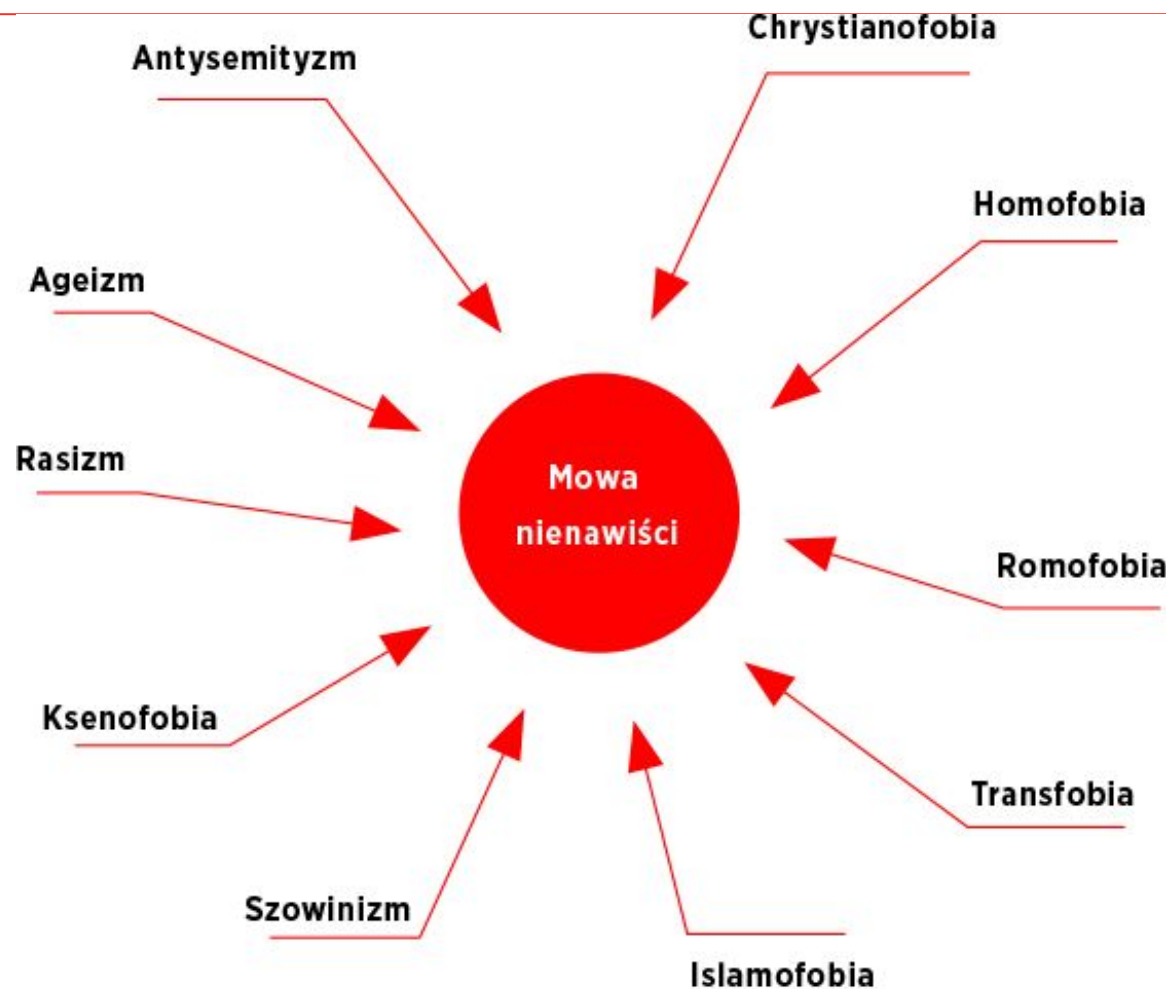
Łańcuch dyskryminacji

PODSUMOWANIE

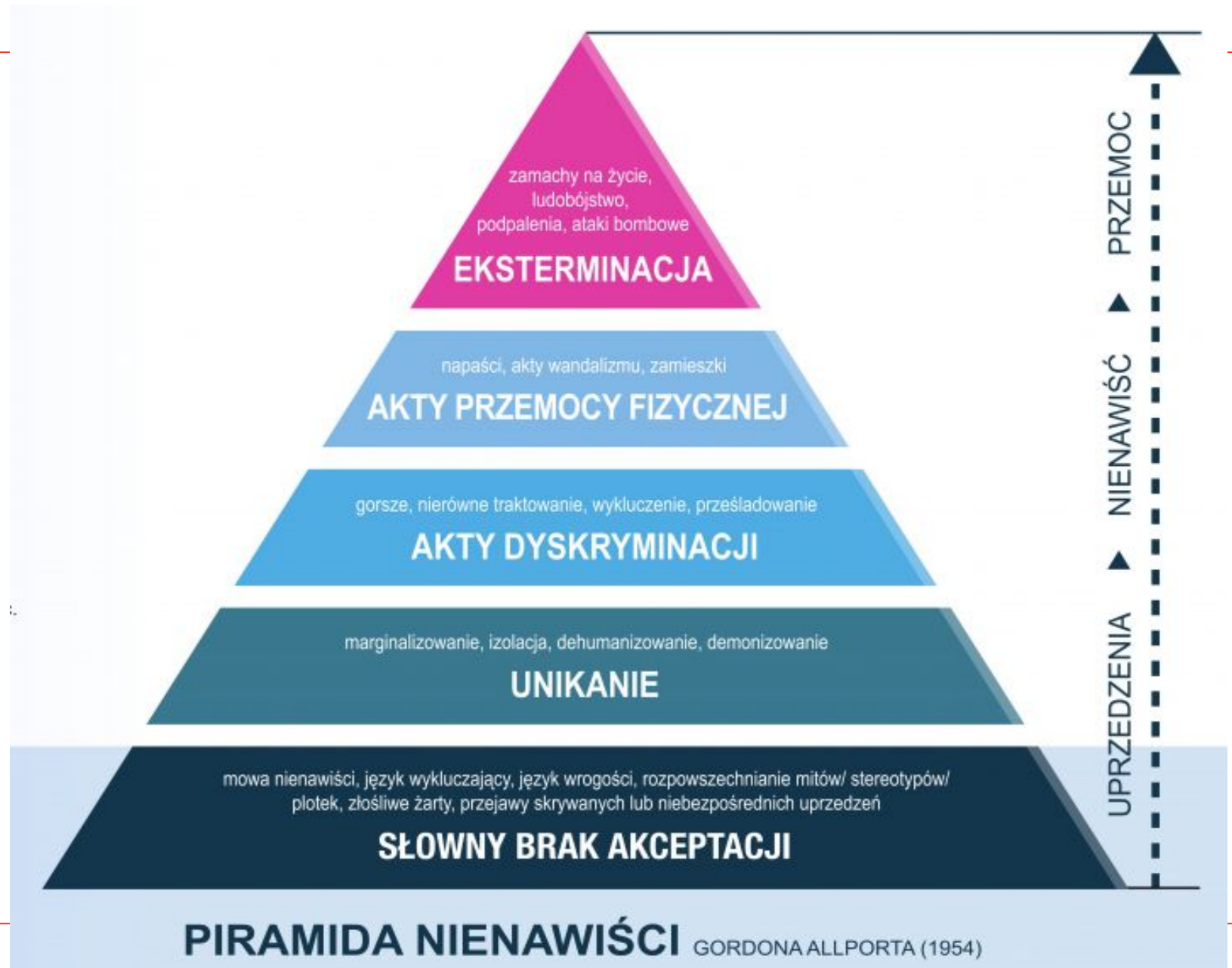
„-izmy” (seksizm, ageizm, ableizm...) to złożone mozaiki stereotypowych przekonań, uprzedzeń i dyskryminujących zachowań między grupami. „Zwykle składają się z systemów idei, przekonań i opinii wyrażanych przez jedną grupę do innych i zazwyczaj są wplecione w jej strukturę społeczno-kulturową. Tworzą zatem pewną ideologię, którą można przekazywać z pokolenia na pokolenia”.

Czy kojarzą im się jakieś izmy związane z kołem?

POJAWIAJĄ SIĘ IZMY

PODSUMOWANIE

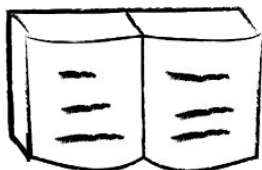

Zapraszamy do korzystania z materiałów edukacyjnych CEO:

materiały dotyczące mowy nienawiści znajdują się m.in.

na stronie programu Szkoła Tolerancji www.szkołatolerancji.ceo.org.pl;

materiały na godziny wychowawczej czy zajęcia przedmiotowe znajdują się także na stronie: www.globalna.ceo.org.pl oraz www.migracje.ceo.org.pl.

Scenariusz „**Mowa nienawiści jest jak fala... O zwalczaniu mowy nienawiści**”, Iwona Kryczka, Ewelina Waług, Centrum Edukacji Obywatelskiej: <http://bit.ly/SzkołaTolerancjiNienawiśćFala>

Artykuł Małgorzaty Leszko “**Jak zapobiegać mowie nienawiści – praktyczne rozwiązania i gotowe materiały**”, Centrum Edukacji Obywatelskiej 2019: <http://bit.ly/CEOblogMowaNienawiści>

Blog edukacyjny
Centrum Edukacji Obywatelskiej
www.blog.ceo.org.pl

Artykuł ekspercki Małgorzaty Leszko
“Jak zapobiegać mowie nienawiści –
praktyczne rozwiązania i gotowe
materiały”

“PRAKTYCZNE PORADY I PROPOZYCJE GOTOWYCH MATERIAŁÓW EDUKACYJNYCH:

1. *Przeprowadź lekcję dotyczącą mowy nienawiści, korzystając z materiału CEO.*
2. *Wzmacniaj postawę reagowania. Na co zwrócić uwagę, pracując z młodzieżą?*
3. *Reaguj w sytuacjach, gdy uprzedzone lub nienawistne komentarze padają na Twoich lekcjach*
4. *Bierz na warsztat “trudne tematy” i twórz z młodzieżą miejsce bezpiecznej rozmowy.*
5. ...
6. ...”

Akcja Centrum Edukacji Obywatelskiej "Szkoła wolna od nienawiści"

Celem akcji jest włączenie społeczności szkolnej w działania przeciw mowie nienawiści, zwiększenie świadomości problemu w szkole oraz manifestacja swojego sprzeciwu wobec nienawiści i hejtowania!

- akcja dla szkół, dla dzieci i młodzieży, nauczycieli, dyrektorów, bibliotekarzy, opiekunów.
- **przeprowadzenie w szkole "Dnia Przeciw Nienawiści"**.
- udostępnione materiały edukacyjne CEO

Uczestnik sam - lub z grupą - wybiera datę tego wydarzenia i formułę wydarzenia, może to być m.in: **happening, warsztaty, przedstawienie.**

Rekrutacja do 18 lutego.
Akcja trwa do końca kwietnia 2019 r.
www.szkoлатolerancji.ceo.org.pl

www.ceo.org.pl/rekrutacja

Rozmawiajmy o uchodźcach. Klub Dobrej Rozmowy”

Termin rekrutacji: **4-28 lutego 2019**

Nauczyciele i nauczycielki:

- uczestniczą w **kursie internetowym** i **szkoleniu stacjonarnym** poruszającym tematykę migracyjną oraz wspierającym w rozwijającym wśród dzieci i młodzieży umiejętności wymiany opinii, argumentowania, słuchania tego, co mają do powiedzenia osoby o różnych światopoglądach,
- otrzymają **pakiet gotowych scenariuszy, wskazówki i inspiracje**, które pomogą w przygotowaniu się do prowadzenia w szkole spotkań w formule Klubu Dobrej Rozmowy.

www.migracje.ceo.org.pl

www.facebook.com/rozmawiajmyouchodzcach

W świat z klasą

Termin rekrutacji: **4-28 lutego 2019**

- włączanie zagadnień globalnych takich jak **migracje, zrównoważony rozwój, zmiana klimatu** czy **równość płci** do zajęć przedmiotowych w **szkole podstawowej i gimnazjum**. **Kursy internetowe** dla nauczycieli **języka polskiego i geografii**.
- **Scenariusze** przygotowane są w oparciu o **podstawę programową** poszczególnych przedmiotów, dzięki czemu stanowią praktyczne narzędzie wspierające codzienną pracę nauczycieli i nauczycielek.

www.globalna.ceo.org.pl

**Szkolenie stacjonarne dla
nauczycieli/kadry pedagogicznej w
Państwa mieście/regionie (oferta płatna)**

- kilkugodzinne szkolenie wprowadzi do zagadnienia przeciwdziałania mowie nienawiści, pozwoli zrozumieć podstawowe pojęcia i mechanizmy, i doświadczyć ćwiczeń, które można później przeprowadzić w klasie.
- To praktyczne wprowadzenie do korzystania z materiałów edukacyjnych CEO.

**W sprawie wyceny prosimy o kontakt:
wspolpraca@ceo.org.pl.**

**Program edukacyjny dla szkół w Państwa
mieście/regionie (oferta płatna)**

- program edukacyjny „szyty na miarę” potrzeb nauczycieli w Państwa mieście/regionie.
- np. seria kilku szkoleń stacjonarnych dla nauczycieli lub uczniów, zaoferować szkolenia internetowe ze wsparciem mentorów, opracować materiały edukacyjne i szkoleniowe dostosowane do szczególnych zagadnień, jakie chcieliby Państwo realizować w odpowiedzi na zdiagnozowane wyzwania. W tej opcji proponujemy długofalowe profesjonalne wsparcie.

>> [Link do nagrania z webinarium](#) <<

>> [Artykuł "Jak zapobiegać mowie nienawiści? Praktyczne rozwiązania i gotowe materiały"](#) autorstwa Małgorzaty Leszko trenerki, koordynatorki programów edukacyjnych skierowanych do nauczycieli i nauczycielek oraz szkół w Centrum Edukacji Obywatelskiej.<<

>> [Scenariusz "Mowa nienawiści jest jak fala...o zwalczaniu mowy nienawiści"](#) autorstwa Iwony Kryczki i Eweliny Waląg, nauczycielek współpracujących z Centrum Edukacji Obywatelskiej.<<

WEBINARIUM

24.01.2019

godz. 17:30

JAK PRZEPROWADZIĆ LEKCJĘ O
PRZECIWDZIAŁANIU MOWIE NIENAWIŚCI